آذربایجان دموقرات فرقه‌سی مرکزی قومیته‌سی‌نین اورغانی
نمره ۳۶ (۳۲۵) ایکینجی دوره

بوروزنامه هیئت تحریره واسطه‌سیله اداره اولونور
اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی مرکزی قومیته بناسیندا

آذربایجان

۴ شنبه ۲۴ مهر ۱۳۲۵
تك نمره ۱۰ شاهی

آبونه	ایللیك	۱۲۰ ریال
۶	آیلیغی	۶۵ »
۳	»	۳۵ »
۱	»	۱۲ »

غله مسئله‌سی

خلقیمیز آذوقه جهتیندن هئچ بیرچتینلیگه دوچاراولمایاجاقدر
غله محصولینین توپلانماسی موفقیتله دوام ایدیر

غله محصولاتینین توپلانماسی خلقیمیزین آذوقه احتیاجینی قالدیرماقدان ئوتری ان اساسلی مسئله‌لردن اولدیغینا گوره بیز بو باره ده فرقه تشکیلاتلارینین عهده‌سینه دوشن وظیفه‌لر حقینده دفعه‌لرله بحث ایتمیشیك . خلقیمیزین راحتلیگینی پوزماق ایچون بیرمدت بوندان قاباق چوره‌ك باره‌سینده میدانا چیخان آنتریك‌لر فرقه میزین رهبرلیگی سایه‌سینده هئچ بیر تاثیر باغیشلاماغا موفق اولمادی .

آذربایجاندا عمله گلن غله محصولی آذربایجان اهالی‌سی ایچون محصول بیتمه‌ین ایللرده ده کفایت ایتمیشدر . لاکن دفعه‌لرله گورسنمیشدر که محصول ان بول اولان ایللرده ده آذربایجان خلقینه «وئریلن» چوره‌ك یئمگه قابل اولمامیشدر .

بو ایل فقط چوق آز یئرلرده غله محصولی لایقینجه یاخشی اولمامیشدر ، بوننلا فرقه میز و انجمن غله محصولینی توپلاماق خصوصینده موقعینده اقدام ایتمکدن خودداراولیق ایتسه ایدی خلقین آذوقه‌سینین تامینی ایچون چوقلی چتین‌لیکلر اورتایا چیخا بیلردی .

غله اداره‌سی طرفیندن عمله گلن اقدام موفقیتله یئرینه یئتیریلدیگیندن خلقیمیز ، آذوقه جهتیندن هئچ بیرچتینلیگه‌دوچار اولمایاجاقدر

غله محصولی چوق یئرلرده توپلانیب و قالمیش یئرلرده ده چوق جدی صورتده دوام ائدیر .

و اونا ایناپیر ، بونا گوره‌در که فرقه میزین ایشلری تماما موفقیتله باشا چاتیر .

غله توپلانماسی باره‌سینده هئچ بیر نگرانچیلیق یوخدر .

فرقه میزین دوزگون سیاستی نتیجه‌سینده بیز هئچ‌وجهیله چتینلیگه دوچار اولمایاجاییق .

خلقیمیز فرقه میزه اعتماد ائدیر

مصرده

مصرروزنامه‌لرینین چوخی صدقی پاشانین مصره گئتمه‌سینی خوشلامامیشلار وفد فرقه‌سی خلقه خطاب ایده‌ره‌ك ئوز بیانیه‌سنده بئله یازمیشلار مصر خلقی گره‌ك بیلسین که وطن‌ خطره دوشوب صدقی پاشا ئوز وظیفه لرینی یئرینه یئتیرمکده مستلیق گوستریر انگلیس حکومتی اونون لندنه گئتمه‌سندن آرتیق درجه‌ده استفاده ایده‌جکدر هامونین وظیفه‌سی بودر که صدقی پاشانین لندنه گئتمه‌سیله مخالفت گوسترمیشلر

احمد ـ احمد

صلح قونفرانسی بیتدی
نیویورقا دوغرو

بوگون انگلتره‌نین « ساوتهاپتون » لیمانیندان نیویورقا دوغرو گیده‌جك .

« کوئین الیزابت » گمی‌سی صلح قونفرانسیندا اشتراك ایده‌ن حکومت‌لرین نماینده لرینی بیر هفته صونرا ، تشکیل ایدیله‌جك بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتی‌نین عمومی اجلاسیندا اشتراك ایتمك ایچون آمریقایا گوتوره‌جکدر .

بئله لیکله « آغوست » ین یدی‌سیندن بری پاریسده دوام ایتمکده اولان ۲۱ دولتین اشتراکی‌ایله قورولوش صلح قونفرانسی بیتمیش اولور .

بو قونفرانس‌دا ، چوخ طوفانلی و هیجانلی اجلاس‌لار گئچیریلدیگی حالدا ، بالاخره صلح سوه‌ن ملت‌لرین حسن نیتی اثرینده چوخلی‌مسئله لر حل ایدیلدی .

قونفرانسدا تاسفه ده‌گر نکته آنگلو ساکسون‌لارین «ران ماشینی» وسیله‌سی ایله بوتون مسئله لرده « انگلیز آمریقان » نقطه نظریندن دفاع ایتمکدن عبارت ایدی .

سوویت اتفاقی خارجی ایشلر وزیری « مسیو مولوتوف » بن قونفرانسین صون اجلاسیندا سویله‌میش اولدیغی کیمی انگلیز آمریقان و خارجی‌ایشلر وزیرلری ، قونفرانسیندان اولکی ٤ وزیرلر اجلاسلاردا آلینمش قرارلاردان تجاوز ایتمکله ئوز نظر لرینی تحمیل ایتمگه چالیشمیشلار .

بقیه‌سی ٤ نجی صحیفه‌ده

صلح کنفرانسندا

پاریسده صلح کنفرانسین ۱۲ اکتبر جلسه‌سینده مجارستان ایله صلح قراردادی باره‌سینده رای آلماق مراسمی عمله گلمشدیر رای آلمادان قاباق غرامات اطرافنده ۲۰۰ مین نفرچك اسلواکی تبعه‌سنین مجارستانا کوچوریلمه‌سی هابئله داتوب مسئله‌سی خصوصنده مذاکره اولمشدیر .

بیرعده نماینده‌لردن و یوگوسلاویا نماینده‌سی اظهار ایتمیشلر که انگلیس دولتلری بوکیمی رای خصوصنده رای آلماق عملنده‌ن استفاده ایده‌ره‌ك ایسته‌دیکلرینی کیچیك‌دولتلره تحمیل ایدیرلر کنفرانسین عمومی جلسه‌سینده‌هابئله دانوبدا گمی سورمك مسئله‌لری ومتفق دولتلرین مالی خسارتلری باره‌سینده رای آلماق موقعنده ۱۵ موافق رای مخالف رای مقابلنده تصویب اولوندی

نیویورك شهرینده

صلح کنفرانسندا ٥ دشمن‌دولتلر ایله باغلاناجاق صلح مقاوله‌لری حقینده دانیشیقلار قورتولاندان صونرا خارجی ایشلر وزیرلری ئوز آرالاریندا جلسه تشکیل ویره‌جکلر قرارآلینیبدر نوامبر آینین ٤ نده دورت بویوك دولت خارجی ایشلر وزیرلری نیویورك‌شهرینده جلسه ایدیب صلح معاهده لرینه باخسینلار

خلقیمیز

ئوز حقشناسلیغین فرقه میزه اثبات ائدیر .

خلقیمیزین

سارسیلماز علاقه‌سینی افاده ائده‌ن

بیر اقدام

فرقه تشکیلاتی ایچون ۲۰۰۰۰۰ تومنه آلینمیش ساختمانین وجهینی وئرمك‌ایچون خلقیمیزین‌طرفیندن آشاغیداکی مقدار نقد وجه‌لر مرکزی قومیته یه یئتیشمیشدر :

زنجان و میانه قومیته‌سی‌آقای شمیده‌نین توسطی‌ایله هر بیریسی ۱۰۰۰۰ تومن

مرکزی قومیته آقای پیشه‌وری‌نین وسیله‌سیله ۴۰۰۰۰ تومن

ع ـ پناهی

تبریز شهرینده لوله کشلیك

دیمك اولار که تبریزین خیمی قویولاندان ایندیه کیمی بوشهرین سو مسئله‌سی همیشه گوتورقوی اولونوب و اونون اطرافیندا چوخلی دانیشیقلار اولموشدر . تبریزین سو مسئله‌سی بو شهرین حیاتی مسئله لریندن اولدیغی ایچون دائما تبریز خلقینی دوشوندوره‌ردی . خلق اونون اطرافیندا دوشونمگه دانیشماغا هاردا بیرایشیق یولی گورسیدیلر اورایا مراجعه ایتمگه عجله ایدردیلر چونکه آللهین همین بو مباح نعمتیندن بئله محروم ایدیلر دوغرودور خلق بوگونه‌کیمی سوسوز قالمایب سو ایشله‌دیردیلر ، اما نجه سو ؟ و هانسی سو ؟ (مسلمان نشنود کافر نه بیند) تبریز انبارلارینا یوز مین زحمت ایله دولان سو دا نه لر یوخ ایدی ؟ شهرین باشیندان دوندی اباغینه کیمی تمام ناخوشلارین لباسی ، اوشاقلارین اسکی‌سی ، قاب ، قاجاق ،

بقیه‌سی ٤ نجی صحیفه‌ده

فتحی خشکنابی

۶ گون طهراندا

ـ ٥ ـ

حزب توده‌نین بو نئچه گونیب ایچه‌ریسینده گوستردیکلری خلق نمایشلری یا داها دوغروسی ایران خلقلرینین ملی قدرتینی افاده ائده‌ن بو تشکیلات بیزی ملتین غالبیتینه اینانددیردی .

حزب توده‌نین ایچه‌ریسینده صحیح بیر حزبی اصول حکم سوریر . مرکزی شورای متحده‌نین عضولری ، جوانلار تشکیلاتی ، حزب تشکیلاتی صون درجه‌ده‌محکمدر . عضولرهاموسی سیاسی و اجتماعی معلوماتله مالك اولمیشلار .

حزب توده‌ده اولان کارگرلر ، جوانلار و حزب عضولری ایندی مبارزه لرده سینانمیش ، امتحان ورمیش و برکیمیشلر . من ، مثیله بیر ایل بوندان قاباقدان تانیش‌اولان کارگر و جوانلارین چوقلاری ایله گوروشدیم . دیدیگیم کیمی اونلار هاموسی‌حقیقی فرقه عضوی اولمیشلار اونلار مندن « ۲۱ آذر » باره‌سینده چوقلی سئواللار ائدیردیلر : « ۲۱ آذرده گیملر اسلحه گوتورمیش ایدی ؟ هامو ؛ جوانلارگه حقاسلح ایمیش لر ، بیز اورایا گلمکله چوق مایل ایدیك ... »

اونلار نهضتیمیزه صون درجه‌ده علاقه گوستریردیلر .

اونلار یاخشی دوشونوردیلر که آذربایجان خلقینین آزادلیغی ایران خلقلرینین آزادلیغی‌دیمکدر . اونلاردا ارتجاعه قارشی ده‌رین نفرت حسی واردر . اوگونده چاتارکه طهران خلقی‌ده ، ایران خلقی‌ده ، قاباقلارینا چونکه قویوب بیرپارا « آداملارین » حسابین جمع وتفریق ایتسینلر ، ایللر بویی زور و قولدورلیق دیوانخانه سینده راکد ؟ یئتیشیلمه‌میش قالمیش دوسیه‌لرخلق محکمه لرینده یئتیشیلسین و خلق طرفیندن اونلارین باره‌سینده

بقیه‌سی ٤ نجی صحیفه‌ده

رضا آذری

ـ ۱ ـ

آذربایجانجا دوزگون یازماق ایچون
ساده قاعده‌لر

جوان و هوسکار شاعر و یازیچیلاریمیز ، تقدیره لایق‌درلر . اونلارین مقدس‌احساسات نتیجه‌سینده بیرایل کیمی آزبیرمدتده ، ئوزشعرلرینده و یازیلاریندا بوقدر بویوك‌ترقیاره نایل اولماقلاری خلقیمیز طرفیندن بویوك بیر حرارت و سه‌وینجیله استقبال اولونماقدادر . عصرلر بویی ملت‌لرده ئوز دیلینی اوخویوب یازماقدان محروم ایدیله‌یکلرینه باخمیاراق ، ایندی اونون‌ادبیاتی حقینده بوقدر آزمدتده بویوك‌ترقیات گوستردیکلرینه انسان‌حیرت‌ایتمکده‌در . عزیز جوانلاریمیزا ، تذکر تصدی‌ایله دیلیمیزی‌داها دوزگون یازماق‌ایچون ، اونون‌عمومی قاعده‌لریندن بورادابحث ایتمك ، ظنمجه فایده‌دن خالی‌اولماز .

معلوم اولدیغی اوزره هربیردیل اولورسا اولسون اونین‌ئوزینه‌مخصوص صرف ، نحو ، املا ، انشا وتلفظ‌قاعده‌لری واردر .

بیر دیلین دیدیگیمیز قواعدینه رعایت ایتمه‌مك اودیله توهین وتمسخر ایتمك دیمکدر . مخصوصا انسان ئوز آنادیلی حقینده یوخاریدا یازیلان قاعده‌لری جدی صورتده نظره آلمازسا بو ، گله‌جك نسل ایچون بیر جنایت سایلار . چونکه دیلین قانونلاری‌اهمال اولونورسا ، لهجه و تلفظ دگیشه‌ر ، لغت‌لر و کلمه‌لر بیر ـ بیرینه قاریشار ، او حالدا آنا دیلی گله‌جکده باشقا بیر شکل آلیب یاواش ـ یاواش‌اورتادان گیده‌ر . بیر دیلین قانون وقاعده‌لری چراغین یاغینا بنزه‌ر ، یاغ‌اولمازسا چراغ ایشیق ویریب جلوه‌لنمز وچوخ تئز سونوب ظلمتلره غرق اولار . بونا گوره‌ده دیلیمیزه نسبت اولان حرمت و محبتیمیز قدر ، اونون قاعده و قانونی خصوصیندادا او نسبت‌ده جدیت ومربوطیت گوسترملی‌ییك . هله ایندی دگیل بلکه بش ـ آلتی ایل صونرا دیلیمیزه صاحب اولماقلا نه بویوك و قیمتلی‌بیر نعمته‌قاووشدیغیمیزی‌اوزمان بیلیب‌و آنلایا جاییق . بونا گوره اونا و اونون صرف ، نحو واملاسی قاعده‌لرینه جاندان مربوط اولماغیمیز لازمدر . چونکه

بقیه‌سی ٤ نجی صحیفه‌ده

حسن نصیرزاده

سوویت اتفاقی ایله مدنی علاقه
ساخلایان جمعیتین بویوك موفقیتلری

۳ـ شرق‌موسیقی آلتلری‌اورکستری

سوویت آذربایجانی قومپوزیتوری (بسته کار) جهانگیروفین رهبرلیگی آلتیندا بیرنجی دفعه اولاراق مدنی علاقه ساخلایان جمعیت واسطه‌سیله تبریزده شرق موسیقی آلتلری اورکستری تشکیل ایدیلدی .

بو اورکستر آز بیر زمان دا بویوك نائلیتلر الده ایده‌ره‌ك قورولوش و بدیعی جهتنجه چوق گوزه‌ل وقیمتلی قونسرتلر گوسترمگه موفق اولدی .

ایندی همین اورکستر آذربایجان ملی اورکسترینه تبدیل اولاراق شرق ئولکه لرینده ، سابقه‌سی اولمایان بیر فلورمونیا اولموشدر .

همین فلورمونیا بویوك قونسرتلر ویرمکله برابر رادیو قومیته‌سی‌نین موسیقی ویریلیشینده اونودولماز فعالیت گوسترمکده‌در .

۴ـ قادینلار سه‌قیاسی

قادینلار آراسیندا علمی و مدنی ایشلر آپارماق ایچون قادینلار سه‌قیاسی تشکیل ایدیلدی .

بو سه‌قیادا بیر چوق قادین حیاتینه عاید مسئله‌لر حقینده و سوویت قادینلارینین اجتماعی و سیاسی وضعیت‌لرینی ئوگره‌نمك ایچون‌علمی‌صحبت‌لر اولوشدر .

بو سه‌قیادا اوشاق تربیه‌سینه چوق فکر ویریلدیگیندن همین سه‌قیانین تشبثی و مدنی علاقه ساخلایان جمعیتین کومکلیگی ایله تبریزده گوزه‌ل ، تمیز و مثلی گورونمه‌میش نمونه‌وی بیر اوشاق باغچاسی تشکیل ایدیلمیشدر .

بونوندا گله‌جك نسلمزین تربیه‌سی اوغروندا بویوك اهمیتی واردر .

بقیه‌سی ٤ نجی صحیفه‌ده

آزاد صنعت اوجاغی

آذربایجان خلقی ئوز وطنینین آزادلیغینی سودیکی کیمی ئوزدوغما دیلینی، ملی مدنیتنی ده عزیزله‌ییر و قیمتلندیریر.

هر بیر آذربایجانلی ئوز یوردونون اینجه صنعتنی ترقی ایتدیرمکدن ئوتری گیجه - گوندوز چالیشماغی ئوزونه ان مقدس وظیفه حساب ایدیر شاعرلریمیز ئوز آرزولارینی، هیجانلارینی آغ ورق لریت اوزه‌رینده ترنم ایدیر. خواننده لریمیز او سوزلری بیر - بیر ئوز مهارتلی سس لریله هامونین قولاغینا یتیریر، عاشقلاریمیز و موسیقی چالانلاریمیز ئوز اوره‌ك چرپنتیلارینی ساری سیم لردن قوپان جوشقونت آواز لارلا بورغون فکرلره چاتدیریر، رقاصه - لریمیز ملی بالتارلاردا قدیم اجدا - دیمیزین ان چوخ خوشلادیغی ملی اویونلاری گوزلریمیزین ئونونده مجسم ایدیر.

اگر اونلارین رول لاری بیر - بیریندن فرق لنیرسه‌ده، لاکن مقصد-لری همیشه بیر در. اونلارین نیتی یالنیز دوغما آذربایجانا جانلا - باشلا خدمت ایتمکدر. اونلار بو درسی قدیم وطن پرور بابالاریمیزین قویوب گیتدیکلری صنعت مکتبیندن ئوگره-نمیشلردر. اونلار بو آچیق فکری اولو اجدادیمیزین ئولمز اثرلریندن درك ایدیبلر. بیز بونی یاخشی بیلیریك که اگر بیر مملکت آزاد اولماسا او یرده آزاد صنعتده اولا بیلمز.

صنعتین معین بیر حدودی یوخدر او دا همیشه آزادلیقلا بویوموش و اونلا ترقی ایتمیشدر. آذربایجان خلقی ئوز اختیارینی ئوز الینه آلما قدان ئوتری آزادلیق گونشینت افقلریندن باش قالدرماقینی چوخدان بری صبرسیز لیکله گوز له ییب و اونون انتظاریندا یاشاییردی. چونکه طبیعتده اولان بوتون خلقین اصل آناسی آزادلقدر. اودور که بشر یاراندیغی گوندن آزادلیق اوغروندا کی مبارزه لرده بویوبوب قانلی دوگوشلرده بوی آتمیشدر.

بو خلق هر بیر زمان وطن توپراغینی یاد ائلی غصبکالاردان گوز بیگی کیمی قوروماق ایچون ئوز جانینی بیله اسیرگه‌میشدر. بو خلق دوگوش میدانلاریندا قارانلیق گئجه لره راست گلیر کن آل - باشیل اودلار دان - آلوولاردان بایراق قالدرمیش و اوـنون اوزه‌رینده قیزیل خط لرله (آزادلیق) سوزنی یازمشدر، بو خلق ایللر اوزونی آغیر چتین‌لیکلرله اوز - اوزه گلمیش سه‌ده ئوز عظمتلی وقارینی ال دن ویرمه‌میشدر. نهایت بو خلق یالنیز-ین سازاقلی بیر گونونده شاختادان دونموش وطن توـر پاغینین گنیش سینه سینده بیر اوجاق یانـد یریب اونون بویوك قلبینی قیزدیریردی. آذر آیینین ۲۱ نده دموقرات فرقه-سینین الینده‌کی سعادت چراغی بویوك خلق کتله سینین ئونونده بیر مشعل کیمی پارلادی.

اونون ایشیق لاری قارانلق لاری قووا - قووا اوزاقلارا دوشدی.

آذربایجان خلقی ئوز ایسته گینه نائل اولماقلا ئوز قدرتینی، اراده‌سنی بوتون دنیایه نشان ویریب آزمدت ایچریسینده چوخ بویوك موفقیتلر قازانـدی، وقتیله معارف دن گری ده قالمیش خلقیمیز ینی - ینی سابقه - سیز مدنیت بنالاری قوردی. بونلار دان فقط (۴) بنـایه باخـماق یعنی ینی تیاترونی، ملی موزه‌نی، اونیورسیته نی و ملی اورکستری گور-مك کفایت در.

من بونلارین بیریندەن آذربا-یجان ملی اورکستریندن دانیشماق ایسته‌ییرم. گوزه‌ل بیر پاییز آخشامی ایدی، سونسوز یوشلوقلاردان ساکت ساکت باخان پارلاق اولدوزلار گوك اوزونی بزه‌میشدی. تبریزین اهالی سی هر گونکی کیمی خیاباندا گزیر و تمیز هـوا آلیردی. ینی اور-کسترین قاپی سیندا ینه ده ازدحام واریدی هرکس بلیط آلیب سالونا گئچمك ایچون تلسردی بیر نچه دقیقه دن صونرا سالون تماشاچیلارلا دولدو من ده بیر شاعر دوستوملا بیرلیکده کچیب تماشاچیلارین آراسیندا اوتور-دوم. صحنه نین رنگلی پـرده لری یواش یواش آچیلدی. قونسرت گنج استعدادلی بسته‌کار حاجی‌خان محمد-اوفون رهبرلیگی و عالم بسته‌کار عزیر حاجی بکوفیت «جنگی» آدلی اثریله باشلاندی. بوجوشغون موسیقی بویـوك سالـونی هیجانـلا دولدوردی.

صونرا رقص دسته سنین جوانت عضولری ملی پالتارلاردا آذربایجانین ان گوزه‌ل اویونـلاریندان اولان (قازاغی) رقصینی اینا ایتدیلر. دوستوم چوخ دقتله تماشا ایدیردی ئوزونون دیدیگی کیمی انسانین قلبی قیزیل گلون بارپاغی کیمی نـازك اولور اونو یالنیز بهـار گونارینین خفیف نسیملری کیمی سـاری سیملی تارلار، کمانچالار و دوقـوز تللی سازلار اوخشایر.

ملی اورکسترین سازچالان قیـزلار دسته سی آذربایجانین ملی ماهنیلا - ریندا «قارا گوزلر»، «لیلا» «قارا گیله» و سایره‌لرینی ترنم ایدیرکن بو استعدادلی آذربایجان قیزلارینین گوزه‌ل سس لری هامو-نظرینی جلب ایتدیگی کیمی منیم شاعردوستومادا تاثیر ائتمشدی اونون قارا گوز لرینده بیر جوت سوینج داملالاری پارلاییردی.

یاخشی یادیمـدا در قونشوموز سووەت آذربایجانینین بش ایل‌بوندان اول گورکملی صنعت اوستادلاری بیزیم یوردوموزا قوناق گلدیکلرینده اونـلارین ویردیك لری قونسرتلری خلقیمیز دونه‌-دونه اوره‌کدن آلقشلا یر، بلبلون، خانی، زهرانی، سارا نین سینه، قوربـانین، حاجی نین ووردوغی مضرابا واله اولوردی.

او زمان شاعر دوستوم سووەت صنعتکارلارینین بیزیم قوناق سه‌وەن ئولکه میزده حرمتله قارشلانماسینی ئوز اوره‌ك سوز لری ایله تصویر ایدرکن ئوز یوردونوندا بو جور صنعتـکار لار یتیرمسینی آرزو ایدیردی:

بو صحنه جنتمی، بو نیز ملکمی؟
اونو آلقیشلاییر بو گون بوئولکه
بله صنعتکار لار یتیره‌جکمی
بیزیم‌ده‌یوردوموز گیم بلیر بلکه

آرتیق دوستومون آرزو لاری حقیقتـه چوریلمیشدر. یوردومـوز ایندی اوئوز صحنه میزده کی صنعت کارلاریمیزی گـورور و اونـلارلا فخر ایدیر.

انجمنیمیزین تویدوغی بویـوك خرجلر بهاسینا باشا گلن تبریزده کی سووەت مدنیت ایوینین بیر قابقو-کش دوست کیمی یاخیندان کومك ایتمه سی سایه سینده یارانان بـو آزاد صنعت اوجاغیندا یوردوموزون قابلیت لی قیزلاری و اوغـلا نلاری ئوز استعدادلارینی ئوز خلقینین قار-شیسیندا افتخارلا نمایش ویریب اونا ئوز ملی مدنیتنی و قدیم عنعنه‌لرینی خاطرلادر.

قونـسرتین آخرنجی نمره سینده رقص دسته سنین قیزلاری آذربایجا-نین ان قدیم و اینجه اویونلاریندان اولان «جیران بالا» نی باجاریقلا ایفاء ایدیرکن من شاعر دوستومون آغزیندان بو سوزلری ایشیتدیم:

سارانین قاشلاری چاتیلمیر داها،
قول کیمی اونلارا قاتیلمیر داها،
او اللردن - اله ساتیلمیر داها،
نه ده خان امر ایدیر مستانه گلسین.

آذربایجان ملی اورکسترینین مدیری
علی توده

م. محمدلو عباس

سووه‌تلر اتفاقیندا تعلیم و تربیت

۱۴

اوشاقین لازم گلدیگی قدر غذا آلماسی چوخ ضرورلیدر. جور به‌جور خسته‌لیکلارین میدانا گلمه‌سینه سبب اولور. آنجاق اوشاقا حدیندن آرتیق یئمك ویرمك ده ضرورلیدر، بو دا خسته‌لیگه سبب اولور، انکشافین عادی گئدیشینی پوزور.

غذا نمونه‌لری (نورمالاری) یالنز یئمگین مقدارینی دگیل، اونین ترکیبینی ده گوستریر.

غذا ماده لرینین اساس دسته‌لری اولان زلالار، کاربوهیدراتلار و یاغلی معین مقدار و نسبتلره اولماق اوزره اوشاقلارا ویریلیر.

اوشاق خوره‌گی ایچون سود پرودوکتلاری (نتیجه لری)، ترهوز و میوه چوخ مهمدر. ترهوز و میوه‌لرده چوخ ویتامین وار در.

بونلار اوشاق اورغانیزمینین (عضو لرینین) حیات فعالیتینی، اونین ساغلاملیغی و انکشافی ایچون لازم اولان ماده لر در.

اوشاقلار ترکیب اعتباریـه تام قیمتلی، تازه، لذتلی حاضرلانمیش، مختلف غذا آلمالیدر. لذتلی غذا عضولر طرفیندن یاخشی هضم ائدیلیر، چونکه او هضم شیره‌لرینین داها شدتله آیریلماسینا سبب اولور.

اوشاق عضولرینین، غذانی معین وقتده آلینماسینا، هضم اورغانلارینین (عضولر) دوزگون ایشله ییب استراحت ائتمه سینه احتیاجی وار در.

اوشاقلارین معین فاصله لردنت سونرا اوچ یاریم - دورت ساعتده بیر یئمه‌لری لازمدر سحر یئمگی اوشاق قالخدیقدان بیر ساعت گئج اولمایاراق آخشام خوره‌گی ایسه یاتمادان ۱ ساعت یاریم اول ویرلمه‌لیدر.

اوشاق تئزدوروور و اونا اوشاق باغچاسیندا سحر یئمگینی گوزله‌مك ایچون اوزون مدت لازم گلیرسه، اونا ائوده یونگول بیر سحر یئمگی ویرمه لی-در (سود، میوه ...)

یوخونین اهمیتی - مکتبه قدر یاشلی اوشاق ایچون خاصیت اولانت بویوك انرژی صرفی، بویوك آداما نسبتا اوشاقدان ئوتری داها اوزون مدت یوخی طلب ائدیر. یوخی ضعیفلشمیش قوه‌لاری برپا ائدیر، اورغا-نیزمه (عضولره) آرتیق درجه ده استراحت ویریر.

یوخی زمانی بدنین بوتون حصه لرینده چوخ مهم دگیشیکلیکلر اولور. اوشاقین ساغلاملیغی ایچون یوخودا فعالیت کیمی مهمدر.

مکتبه قدر تربیـه یاشیندا کی اوشاق گونده ۱۲ - ۱۳ ساعتدن آز یاتمامـالی و بوندانت ۱ ساعت یاریم - ۲ ساعت گوندوز یوخوسینا آیریلمالیـدر.

تمیز هوانین گرکلیگی - اوشاقین ساغـلاملیغی و اونیت دوزگون انکشافی ایچون ممکن اولدیقجا اوشاقین آچیق هوا دا اولماسی لازمدر.

مکتبه قدر تربیه یاشیندا اوره‌ك و جگرلارین گوجی چـوخ آرتیر، آنجاق اوشاقین تنفس و قـن دورانی بویوك آدامدا نسبتا هله آیری جور اولور. تنفس جهازی عضله لرینیت کفـایت قدر انکشاف ائتمه‌مه سی نتیجه سینده اوشاقین تنفسی سطحی اولور. اوشاقین یوخاری تنفس یوللاری دار در.

اونا گوره ده تئز خسته لیگه توتولور. اوشاقین، بویوك آداما نسبتا اوکسیژنه اولان احتیاجی بویوکدر.

تمیز هوا دا اولماق اوشاغی محکملدیر و برکیدیر، خسته لیکلریت قاباغینی آلیر، عصب سیستمینه، اوشاق عضولرینین انکشافینا یاخشی تاثیر گوستریر. هوا دا، اوشاق ایچون غذا و سو کیمی مهمدر.

اوشاق باغچا سیندا اویونلار و مشغله لر ممکن اولدیقجا تمیز هوا دا کئچیریلیر.

ایلین ایستی وقتینده اوشاقلار بوتون گونی، سویوق وقتده ایسه ۳ - ۴ ساعت (فاصلـه ایله) آچیق هوا دا کئچیریرلر. تمیز هـوادا حرکت ائتمك خصوصیله مهمدر. بونا گوره ده ایلین هم ایستی، هم ده سویوق وقتلرینده حیاطدا، باغچا دا آچیق هوا دا حرکتلی اویونلار ایچونت لازم گلن وسایط اولمـالیدر: قیشدا - خیزه‌ك، ایاق خیزه‌کلری، کـورك، یایدا ایسه توپ، کتقلی اولمالیدر.

اوشاق باغچاسینین بناسی تمیز هوا، ایشیق جهتندن صحی طلبلری تامین ائتمه‌لیدر. مشغلـه لرین یاخشی تمیزلنمیش اوتاقدا پنجره یا دریچه آچیق اولماقلا کئچیریلمه‌سی لازمدر.

تمیزلیك قایغوسی - تمیزلیك قایغوسی چوخ مهمدر. اوشاق ایچونت بدنینین دریسینین تمیز اولماسینین خصوصیله بویوك اهمیتی واردر.

دری، قان دورانیندا، تنفسده، ماده‌لر دگیشمه سینده، بدن ایستیلیگی-نین ساخلانماسیندا، عضولرین خسته‌لیکلریندە قوروناماسیندا چوخ مهم رول اوینایر. درینین بو مهم حرکتلری موفقیتله یئرینه یئتیرمه‌سی ایچونت، اونین چوخ تمیز ساخلانماسی لازمدر. اوشاقینت دریسی چوخ نازیکدر، او تئز یارالانا بیلر، بونا گوره ده اونا چوخ دقتلی قوللوق ائتمك لازمدر.

اوشاقین تمیز اولماسینا بویوك دقت یئتیریلیر گونین ایش جدولینـده یویونماق، آغیزی یاخالاماق ایچون معین وقت آیریلیر. آتا - آنالاردان اوشاقلارینی وقتلی - وقتینده چیمدیرمك، اوشاقین ساچلارینین، دیرناقلاری-نین تمیز اولماسینا دقت ائتمـك، اوشاقلاری باغچایا تمیز گتیرمك طلب ائدیلیر. پالتار و ایاق قابینـا صحی جهتدن بویوك دقت ولریلیر.

اوشاق باغچاسینین بناسی اوشاقلاری توزدان و زکام امکانیندان قوروماق ایچون، دقتلی بیر صورتده تم اصولیله تمیزلنیر.

اپاق یوللارینین تمیزلیك وضعیتینه ده دقت ائتمك لازمدر.

اوشاق عضولرینیت برکیمه سی - اوشاق اورقانیزمینین (عضولرینین) محکملیگینی آرتیرماق ایچون اساس واسطه‌لر گونش، هوا و سودر.

علی اوغلی

دالیسین دا

خواهش ائدیره‌م که...

عزیزیم!

گونشین صون شعاعلاری سمانین ماوی صحنه سیندەن چکیلر کن اوجا داغلارین ذروه‌سینه قیزیل رنگینده بیر گوروتوش باغیشلامیشدر.

دنیا، کائنات گنبـدیکیجه ساکت له‌شیر، من تکجه بیر داغین بووریـنده اوتوروب بو گوزه‌ل منظره‌یه باخیرام، سانکه طبیعت، هر طرفدن عشق و محبت نغمه‌سینی منیم شاعرانه‌روحیمده ترنم ائدیر. گوزلریمی مجهول بیر نقطه‌یه تیکه‌ره‌ك بئینیمده جریان ایده‌ن داغینیق فکرلریمین ده‌نیزینه‌جومیشام.

بوتون وارلیق منیم نظریمده‌روحلی در. اونلارهاموسی منه‌سه‌وگی وحقیقی بیرعشقی آنلادیر. داغلارین متین ووقارلادولو باخیشلاری‌منی‌دوشوندیریر. منیم‌فکریم سه‌لرده گزیر، فکرائدیرم، روحیم بوکسکلره‌قالخیر بو در! سمانین ایچه-ریسینده، مترا کم بولوتلارین آرخاسیندا طران‌ایتمکده‌یم، بورادان بوتون‌اولدوز-لاری، گونشی، آیی، یئری گوریرم. بشر، او کثیف «!» جنس، ئوز چرکین حیاتینا ادامه ویرمکده در. من بشر دەن قاچیب سمایه گلمیشم، داها او «ایگرنج» یئری گورمك ایسته میرم منیم یئریم بورادر، بورا!

من‌سه‌ویرم که انسانلاردان کنار-دا قالیب، حیاتدن، بشر حیاتیندان اوزاقلاشیب بورادا سنون او گوزه‌ل جمالینا شعردییم، ترانه یازیم، دنیا هیچ در- هیچ! هرنه ده‌وار یوخ‌اولاجا-قدر. بدبخت اوآداملار که‌دنیادا ئوز لرین زحمته‌سالیب ایشله‌ییرلر. دنیاده فقط بیر عشق لازم در، فقط! من سه‌و مرم که چایلارین کنارینـدا اگله-شیب قیرمیزی شراین بادەسیندن سرمست اولام..

من سه‌و مرم که آقای حکمت ایله بیرلیکده اوتـوروب «شاعر، بـو انسانلاردان باشقا بیر انساندر» دیه انسانلاری تحقیر ائده‌ك.

من سه‌و مرم که، گئجه - گوندوز آغلاییم، شعردییم وسنون او سروه بنزه‌ر قامتینی، بادامی گوزلرینی، ایلانا اوخشایان‌زلفلرینی ئوزشعرلریمله تعریف ایدیم.

مـن سه‌ومـم که، بیر جنگله قاچیب و اورادا بـو بشر دن‌اوزاقدا ایکیمیز طبیعتین گـوزه‌ل قوجـا-غیندا، آغاجلارین بوداغیندا گونشین چیخیشینا، آیین سمانین ده‌نیز ینده بیر آلماس گمی کیمی اوزمگینه، قوشلا-رین جهجهینه، یئلین نغمه سینه... قولاق ویره‌ك.

دنیا منیم نظریمده وفـا سیز بیر انسان کیمی جلوه‌له‌نیر، هیچ بیرزادی بودنیاده سه‌ومیرم، یالنز ایسته‌ییرم که‌داغلارین‌ذروه‌سینده، بولوتلارین‌آرخا سیندا، عرش‌ده، اوتوروب‌وئوزفکرلریمله یاناشاراق آغلاییم، آغلاییم، اوقدرآغلا ییم که، بوتون دنیا‌منیم گوزیاشلاریمین ایچه‌ریسینده غرق اولسین، ائله بیر آه چکیم که‌یئرلر، گوگلر یتره‌سین. نه ایستمك عزیزیم!

قوی بیز هر ایکیمیز خیال عـالمینده سیر ائده‌ك.

بودرا گونش گیئدیب‌ودنیاعزالباسی گئیینمیشدر. سانکه‌دنیا ئولیبدر وطبیعت اونا ماتم‌دوتور.

گل، گل منیم اوره‌گیمده‌ن‌قوپان بوشعرلریمی ایشیت وقانلی گوزیاشلا-ریمی گور، عزیزیم! گل!..

یوخدر وفاسی دنیـا نین،
بئل، باغلاماق اولماز اونا،

«دالیسیندا‌خواهش ائدیرم که سیزدوزه‌لده سوز»

اوشاق صحیه معارفی

کئچمیشده بیزیم ئولکه‌میز معارف ومدنیت جهتیندن غیری ئولکه‌لره نسبتاً گریده قالدیغی کیمی عموم صحیه معارفینده‌ده چوق دالا قالمشدر . عموم صحیه معارفندن دالا قالدیغی حالدا ، کوربه اوشاقلارا حامیله قادینلارا مخصوص صحیه معارفیندن دانیشماغا بئله گلمزدی . عموم اهالینین وخصوصا حامیله قادینلارین ، کوربه اوشاقلارین ساغلاملیقینی محافظه ایتمك ایچون لازمی ایشلرین آپاریلمادیغی وبونا دائرخصوصی ادبیاتین اولمادیغی بیر ئولکه‌ده نسلین آرتماسینی وساغلام اولماسینی گوزلمك اولاردیمی ؟ .

البته یوخ ، بونی کیمسه انکارایده بیلمه‌ز که بیزیم ئولکه میزده کوربه اوشاقلارین ، حامیله قادینلارین ساغلاملیقینا مخصوص صحیه معارفینین اولمادیغنا گوره درکه ، عصرلردن بری بیر که اهالیمیز آرتماق عوضینه ایلدن ایله آزالمیشدر . بوناسبب ایسه اجتماعی قورولوشین حاکیماری، ارتجاعی عنصرلردن فساده وطن وملت ساتانلاردان اولدیغی ایچون ، ملتین قیدینه قالان اولمامیشدر .

مدنی ئولکه‌لرده کوربه اوشاقلارین صحیه معارفی تاریخینه باقدیقدا گوروریك که ، هله برینجی عصردن باشلیاراق بیر چوق ئولکه‌لرده اوجمله‌دن روسیه‌ده گوربه او شاقلارا مخصوص صحیه معارفی چوق ترعتلی آددیملار ایله انکشاف ایدیب مستقل بیر علم شکلینی آلمیشدر که، بودا طبابت (مدیسینانین) علمینین بیرحصه‌سیدر . (پدیاتریا) (اوشاق‌طبابتی) اوشاقلارا مخصوص طبابتین و صحیه معارفی علمینین‌ان قدیم‌زمانلاردان «هیپوقرات »(طبابتین‌آتاسی)وآریستوتیل) دورندن باشلاماسینا باخمیاراق بیرچوق مدنی ئولکه لرده هله بوناجوان علم دیرلر . « هیوقرات » « آرستوتل » وبونلاردان سونرا کی عالملرزمانیندان اوشاق صحیه معارفی و طبابتی علمی عموم طبابت علمیندن آیریلماغا باشلامیشدر . بیله که او عالملر طرفیندن بیر چوق مخصوص کتابچالار یازیلیب کوربه اوشاقلارین خصوصیتلرینی تعیین ایتمکله بونلار دا اولان مرضارین بویوك آداملارا نسبتا فرقلری وخصوصیتلری شرح ایدیلمشدر . مثلااوشاقلارین دیش چیخارتماسی وغیری . بزیم اولکمیزده کوربه اوشاقلارین تربیه‌سنه وحامیله قادینلارین ساغلاملیغینین‌محافظه‌سینه مخصوص‌وعموم‌صحیه معارفینین آزاولماسی‌وآتا آنالارین اکثریتچه بیسواد اولمالاری نتیجه سینده ایدی که اوشاقلارین بیر چوقی هله آنا بطنینده ایکن ئولور و بیر چوقلار یدا آغیر مرضلره مبتلا حالیندا دوغولوب بیر نئچه‌گون یاشادیقدان سونرا محو اولوب گیدیرلر .

کوربه او شاقلارین ساغلام تربیه ایدیلمه‌سینه مخصوص هیچ بیر صحیه معارفینین اولماماسینا باخمیاراق ، قیز مدرسه‌لرینین پروغراملاریندادابو باره‌ده چوق آز-سوز تاپماق اولاردی .

حاضر دا دموقرات فرقه سینین رهبرلیگی ایله آذربایجان خلقی ئوز آزادلیغنی الده ایتدیکدن سونرایئنی یارانمیش‌انجمن ایالتی وصحیه نظارتینین تشبثی ایله غیری ساحه‌لرده اولدیغی کیمی کوربه‌اوشاقلارا وحامیله‌قادینلارا مخصوص صحیه معارفی بولوندا دا بیر چوق تشبثلر اولوتیب و عموم خلقین ساغلاملیقنی محافظه ایتمك بولوندادا بویوك جدی تدبیرلر گورولمکده‌در . بوبله که آذربایجانین بیرچوق‌دائره‌لرینده آچامیش گوزه‌ل «ریضخانه‌لر» ، صاحبسیز و کاسیب او شاقلارا مخصوص دارالتربیه ایوی‌وبوتون آذربایجاندا اولان تختخوابلارین سایئی آزبیر مدت ایچریسینده میناره چاتدیرماق وشهرلرین آبادانلاشماسی و غیری وغیری ساحه‌لرده بویوك ایشلر گورولدیگی کیمی ، ساغلام نسل یئتیرمك و اونی آرتیرماق مقصدیله، کوربه اوشاقلارا وحامیله قادینلارا مخصوص صحیه معارفینده بئورسی قویولمیش در . اونا - گوره ده‌وطنین آتا وآنالاری کوربه اوشاقلارینی ساغلام تربیه ایتمك‌ایچون وساغلاملیغنی محافظه ایچون آشاغیداکی مقاله نی یازماغی ئوزومه بورج بیلدیم .

اوشاق‌صحیه معارفینین‌طبابتینین‌تاریخی انکشافی‌ان قدیم زمانلارد‌ا اوشاقلارین وجودلاری وحیاتلاری چوق اوجوز قیمتلنیردی ، اونلارین ساغلاملیغنی محافظه خسته‌لرینی معالجه مسئله لری اهمیتیز مسئله‌لردن حساب اولونوردی .

او زمانین مترقی آداملاری حساب اولونان «پلاطون» «سوقرات» و «آرستوتل» کیمی سیمالرین نشئات لاری و تحریکلری نتیجه‌سینده اوشاق لارا قارشی اولان بو علاقه‌سیزلیگی و احتیاطسزلیقی جنایت حساب ایتمکه باشلادیلار .

بو زمانلار «لاکودیمونیان» طایفه‌لاری ، ضعیف (آنورمال) دوغولمیش اوشاقلاری ساخلاییب یئتیرمگی معناسیز حساب ایدیر دیلر . بویله اوشاقلاری بعضا «تایگت» قایالاریندان اوچورملارا آتاردیلار. قدیم ریملرده عائله باشچیسی (بویوکی) تازه‌دوغولمیش اوشاغی ساخلاماق و یا اونی اوچورملارا آتماق مسئله‌سینی ئوزی مستقل صورتده حل ایدردی . بو زمانلاردا خسریستیانلار بو مسئله‌یه قاریشاراق : اوشاقلار ایله بئله رفتاره اعتراض ایدیب کوربه اوشاقلارین محافظه‌سینی ئوز تحت نظرلری آلتینا آلدیلار . بونیله علاقه‌دار اولاراق اوشاقلاری و اونلارین مرضلرینی ئوگره‌نمك‌فکرلری میدانه گلیر . بونلاردان سونرا بیرنجی و ایکینجی عصرلرده «اولانین» «قوریلینن» «سیلزانین» «سورانا»نین اثرلر ینده کوربه اوشاقلارا پرستارلیق صحیه‌سی و اوشاقلاری بسلمك کیمی مسئله‌لر باره‌سینده بیر چوق مراقلی گوستریشلره تصادف اولونور .

کوربه اوشاقلارین فیزیولوژی و پوتولوژی مسئله‌لرینه دایر ٤ نجی عصرده «ئه‌دیبارینین» ٦ نجی عصرده «ایشئینین» ۷ نجی خصوصی مسئله‌لره تصادف ایدیلیر . اوشاقلاری و اونلارین مرضلرینی اوگره‌نمك ایچون اولان بو عالی فکرلر ، اورتا عصرلرده اوزون بیر مدت بوغولوب آرادان گیدیر . بو گوزه‌ل فکرلرین بوغولما سینا سبب ، بو زمانلاردا دوغری و دوز گون اولمایان بعضی مخالف فکرلرین هله ده دوام ایتمه‌سی ایدی . بو مخالفلر دیردیلر : «اوشاق وجودینی واوشاق مرضلرینی ئوگره‌نمك و اونلاری معالجه ایتمك هیچ ممکن دگیل خسته اوشاقلاری معالجه ایتمك نتیجه‌سیز بیر ایشدر» . بونین نتیجه سینده ایدی که ، بو زمانلاردا ناخوش اولان اوشاقلارین، اونا سوت وئره‌نین ویاری‌قاری بیر آرواددین عهده‌سینه قویاردیلار . بونلا علاقه‌دار اولان بئله بیر مثالدا وار ایدی که «اوشاغین ان یاخشی حکیمی قاریدر» دییه‌ر دیلر بوناگوره ـ ده بو زمانلاردا میدانه گلن اوشاق‌صحیه‌سی معارفینه واوشاق ساغلاملیقینین محافظه‌سینه دایر اثرلر آنجاق قادینلارا مخصوص اولوردی بئله‌لیکله ١٦ نجی عصره قدر اوشاقلارا واونلارین‌مرضلرینه دائر۱ نجی‌وایکنجی عصرلرده اولان «سورانین» و «قالینانین» نظریه لری دوام ائدیر .

اودر که ، بو زمانلارا قدر مریض اوشاقلارا ، بویوك آداملارین ئولچولری ایله یاناشیب معالجه اصوللارینی تطبیق ایدیردیلر ، اوشاقلاردا اولان فیزیولوژی خصوصیتلری و مرضلری ئوگره‌نیب تشخیص‌ویرمك ایسته‌بردیلر .

۱۷ نجی عصرین بیرنجی یاریسیندا پاریس شهرینده بیرنجی مشهور دارالتربیه نین آچیلماسی وینه بو عصرین اورتاسیندا — ١٦٥٠ نجی ایلده «قلیسونین» اوشاقلارا مخصوص اولان رخت وغیری کیمی مرضلر آدینده‌ا مشهور اثرلری میدانه گلمکه اوشاق صحیه معارفی جدی انکشاف ایتمکه باشلاییر .

۱۷۹٤ نجی‌ایلده ایسه «سیویس» عالمی مشهور «روزینانین» بویوك ۲۸ سرلوحه‌لی اوشاق طبابتی آدینده‌ا اثری میدانه گلیر که ، بو کتاب‌درحال بیر چوق ملتلرین دیللرینه ترجمه اولونور . ۱۷۷۰ نجی ایللرده ایسه موسقووا شهرینده بیرنجی دارالتربیه ایوی آچیلیر .

۱۹۱۷ نجی ایلدن باشلیاراق سوه‌تلر روسیه سینده اوشاقلارا مخصوص اوشاق موسسه لرینین‌چوقلوقی ، اوشاق متخصصلری حاضرلاماق ایچون آچیلان اورتا و عالی مدرسه لرین مقداری ، حامیله قادینلارین ساغلاملیقنی محافظه ایچون دوغوم ایولرینین ، حامیله قادینلارا مخصوص آچلمش چوقلی قونسولتاسیالارین جدی فعالیتلری ، اوشاق صحیه معارفینی نهنك آددیملارایله گنیشلندیریب اوشاق ئولومونین عقلی حیران ایدیجی سرعتله آزالماسینی تامین ایتدی .

بونلا عمومی حصه‌نی قورتاروب ، بزیمده ئولکه میزده حامیله قادینلارا و کوربه اوشاقلارین ساغلام تربیه‌سینه مخصوص صحیه معارفنین گنیش‌تشکیلینی، اوشاق دوغوم و ئولوم سرشمارینین (استاتیسقاسنین)تشکیلینی آرزوایدیرلر .

اعـلان

نمره ۳۳ (۳۲۳) ۳۱-۷-۲۵ تاریخلی آذربایجان روزنامه سینده بابازاده ، احمدزاده فامیله مرکزی کمیته‌طرفیندن صادر اولونان قرار حسین احمدزاده‌یه مراغه نظمیه پاسبانی وجبرائیل بابازاده مراغه فدائی باشچی‌سی حقینده صادر اولوب ، بو قرار آقای دکتر بابازاده و آقای خان حسین احمد زاده یه مراغه نظامیه رئیسینه مربوط دگل .

مرکزی کمیته‌نین تشکیلات شعبه‌سی

آذر اوغلی

قلم

قلم ! من که سنه آرخالا نانـدا ،
دیبرم قویارام داغی داغ اوسته .
یاز قلبیمدن گلن بو شلاله لر ،
آخیب ئو کولسینلر آغ وراغ اوسته .

* * *

کئچدیکین یوللاردا بیرنشان بوراق .
آخسان آرخنا نجان آسمان بوراق .
یازکه ـ بیز نه قدر یازیب یاراتساق ،
ینه ده بورجلویوق بوتوبراق اوسته .

* * *

سن کهلن آتسان اوچان خیالین ،
قوی آغ بولوتلارا توخونسین بالین .
آغیز دان ــ آغزا گزه‌ن جلالین ،
بیر دوداقدان اوچسین بیردوداق اوسته .

* * *

یازکه آرزولاریم‌داها جمع اولسون .
شعریم معنا سیله بیر عالم اولسون .
صنعت باغچاسیندا او شبنم اولسون ،
هرسوزیم گوروسین بیریاپراق‌اوسته .

* * *

آماندیر شاعری شرمسار ایتمه ،
آز یاز ، شعرباران، هیچ خیال‌ایتمه .
لاله تك باغرینی داغدار ایتمه ،
لاله یه بنزه‌ین بیر یاناق اوسته ،

* * *

صنعتین جغرسیز هر داغدان کئچ .
هنر دنیاسنین توراغیندان کئچ .
خلقنین یوز دفعه سناغیندان کئچ ،
قوی چوخی فکرایتسین بیرسناغ اوسته .

اعلان

آذربایجان اونیورسیته سینین عالـی شوراسینده توتولموش تصمیم اوزره لازمدر بوتون ئوزلرینی طبیب آدلاندیریب و طبابته مشغول‌اولان اشخاص بو گوندن اعتبارا ٥ گونه ده‌ك تبریزده و ١٥ گونه‌ده‌ك آذربایجانین باشقا یئرلرینده ئوز کامل مدرکلرین اونیورسیته دفترینه تسلیم ایتسینلر تخلف‌ایدنلر آذربایجاندا طبابت‌دن محروم اولاجاقلار .

ش ۳۲٤ ۷-٦ اونیورسیته رئیسی دکتر جهانشاهلو

اخطار

اطراف شهر قصبه‌لرده اولان عدلیه دفترلریندن بو آخـرلرده انحصار وراثت ؛ مزایده حراج‌اعلانلاری آذربایجان روزنامه‌سی‌اداره‌سینه چاپ‌ایتمگدن ئوتری گوندریلیر بو وسیله‌ایله اونلارا خبر ویریلیر اوسته گوستریلن اعلانلاری گوندرمکدن خود دارلیق ایتسینلر .

۳-۳ مدیریت

اعلان

آذربایجان فرش شرکتی مرکزی اداره‌سینی امیر کاروانسراسیندان انجمن ایالتینین مقابلینده سابق ایش‌وزحمت اداره‌سینین بناسینه انتقال ویریب‌وبوتون ایش ساعتلرینده اشخاصین مراجعاتی ایچون حاضردر . ٥-٤

ش ۳۱٤ آذربایجان فرش شرکتینین مدیر عاملی ــ حسین نوبری

اعلان

بیر عدد مطبعه والوقی بستان‌آباد یولوندا اوتـوموبیل ، دن دوشوبدر تاپان تبریزده سروش گتابخانه سینه ویریب گافی انعام آلسین .

۲-۲ ۳۳٤ ش

ترجمه ایدن : ع محمد کاری

یالکالا

(داهی لنین حیاتندان بیر صحنه)

ــ ۷ ــ

۳ نجی قسمت

... بونلار ایکی یوزمین حتی بیر ملیارد روبلادا اونی ساتاییب و خیانت ایتمزلر . لنین بیر سوز دییه‌ره‌ك گولومسه‌مکله راضیلیقنی بیلدیردی . ایوصاحبی قوناغیندان ایتدیکی مواظبتی ایکی قات آرتیردی . او آرتیق دقتله قوناغین راحتلیگینه مواظبت ایدیردی لنینه خطر متوجه ایدن هیچ بیر شیئی بروزه ویرمه‌دی و فامیلی ایسه لنین ایله یالنیز بیر قوهوم کیمی رفتار ایدیردیلر ، لنین اوزونی قیرغیب مخصوص بورك گیدیکده کامل صورتده بیر فنلاندلیا اوخشاییردی و باشلیقینا او قدر علاقه گوستریردی که‌ائله بیل باشی‌نین توکسیز اولدیغنی یاددان چیخاریبدر .

رجوع وقت باشی توکلی آداملار کیمی الینی باشینا سورردی بو ایسه اونی داها آرتیق طبیعی ایدیردی یالنیزسی اونی خطره سالا بیلردی اونـدان ئوتری کـه مخصـوص بیر وضعی وارایدی . لکن بونی‌دا بیرآدام دوشونه‌بیلیردی که اونی قاباقدان گورمیش اولسون . لکن کنده یاشایان لنین‌یاشادیقی ایوه داخل اولوب واونی گوردیکده هیچ بیر سوءظن‌ایتمه‌یب و دشمنلر طرفیندن نهایت جدیتله تعقیب اولونان وباشـی قیمته قویولان بیر شخص باره‌سینده هیچ بیرشیئی دوشونه‌بلمه‌بیردیلر .

۴ ـ نجی قسمت

بیر گون لنین ایوصاحبی‌نین بویوك قیزینی ، اونون‌سوزینی دوستلاریندان بیرینه یئتیرمکدن ئوتری پطروگرادا گونده‌ردی . ویردیگی یادداشت کاغذی ریزه بیر خطله قارالانمیش وتکه ـ تکه و رنـملرایله یازیلمیشدی . همچنین اوستونده هیچـوجهیـله دوشونوله‌بیلن بیرنئچه کلمه وارایدی . جوان قیز لنین‌دن‌سوروشدی ؛

ــ ولادیمیر ایلیچ بورقلرنه‌در ؟ مـمکنسه اونی منه بیان ایدین . لنین جواب ویردی ؛

بیر گون سنه‌بیان‌ایده‌رم . ایندی یالنیز بونی یادیندا‌ساخلا که بو کاغذی یئتیرمگه مسئول‌سان . اگر بیـردن او ایتسه ، سنده ایته‌جکسن . گولومـه‌یرك سوزلرینه بئله ادامه ویردی :

سن بونی هیچ بیر غفلت اولمادان نادژدا کنستانتینوواپا چاتدیرمالیسان . بیلیرسن اونی‌هارادان‌تاپاسان الینده‌کی کتاب‌نه‌در؟

ــ بو فنلاند یازیچیسی کیوی‌نین بیررومانی‌سی‌در . اونـی آپاربسرام ماشیندا اوخـویام . دییه قیز جواب ویـردی . لنین دیدی ، لاپ یاخشی . بلیطی بوکتابین آراسیندا دوزاورتاسینا قوی وصفحه‌نی قاتلا . دقت ایله اونی ایتیرمیه‌سن . کتابی‌محکم الینده دوت حتی بیر دقیقه ایچونده اولورسا اولسین اونـی یئره قویما .

قیز حرکت ایتدی او لنینقراددا لنینین خانمین تاپیب‌ورقه‌نی اونا ویردی . یادداشتین اهمیتی بورادان آشکار اولدی که او دقیقه ده‌کروپسکایا جوابنی یازیب و اوگـون آخشام لنینه چاتدیردی . دفعه‌لرله همین قیز لنینین یادداشت وکاغـذلرینـی لنینقرادا آپاریب وجواب گتیردی . لنینین حیاتی‌یالکالاءدا اولدیقجا راحت وخطرسیز گئچدیگینه باخمیاراق اونون محافظتینه‌مامور اولموش یولداشلاری داها‌آرتیق اونین اورادا قالماسینی صلاح گورمه‌دیلر . تصمیم دوتدیلار که اولدیقجا تیز بیرفاصله‌ده‌اونـی فنلاند سرحدیندن اوزاغا آپاریب وبیر مدت اونی فنلاندیانین پایتختی هلسینگفردا ساخلاسینلار .

۵ ـ نجی قسمت

بیرگون آخشام کنده ایکی‌نفر فنلاندیالی گلدی . بـونلار کارگر وذوقلی آرتیست ایدیلر که‌هلسینگفردا جماعتین ایوینده اویناییردیلار . اونلار قوموونیست دگل‌ایدیلر .

صلح کنفرانسی بیتدی

اول صحیفه‌دن بقیه

هابئله مسیو مولوتوفین سوبله‌دیگینه گوره، قونفرانسدا اجرا ایدیلمیش اولان رای سیستیمی هیچ‌جهتله عادلانه دگلدی. چونکه قونفرانسدا غیر منطقی اولاراق، بیر منطقه نین ایشلری ایله هیچ علاقه‌سی اولمایان ئولکه‌لر اوراپا عائد مسئله‌لرده دخالت ایتمیش و بورادا یاشایان خلقلرین حقینی تاپدالاماغا چالیشمشلار.

مثلا بالقان ناحیه‌سینده هیچ بیر علاقه‌سی اولمایان هندوستانین بو منطقه ایشلرینده دخالت ایتمه‌سی هیچده منطقی دگلدر.

هر حالدا قونفرانس بیتمیش و بش ئولکه‌یه عائد اولان صلح معاهده‌لری مسوده‌سینی تهیه ایتمیشدر.

ایندی نوامبرین ٤ ینده نیویورقدا توپلاناجاق ٤ خارجی ایشلر وزیری قونفرانسی ینی‌دن بو مسوده‌لر اوزه‌رینده مذاکره ایده‌جك و صون قراری ویره‌جکلردر.

بو اجلاس دا بیرینجی دفعه اولاراق آلمانیا ایله صلح مسئله‌سی ده طرح ایدیله جکدر.

آلمانیا مسئله‌سی بیر باشقا مقاله‌ده ده یازدیغیمیز کیمی بین‌الخلق مسئله‌لر آراسیندا ان مهم مسئله‌نی تشکیل ایتمکده‌در.

آلمانیا خصوصیندا دورت بویوك دولت نظریه‌لری آراسیندا بویوق اختلاف‌لار موجوددر: و همین بو اختلاف‌لار «پوتسدام» قرارینین اجراسیندان ممانعت ایتمیشدر پوتسدام قونفرانسی قرارینا نظرا آلمانیا اقتصادی لحاظدان بیر واحد کیمی اداره ایدیلمه‌لی و انگلیز آمریقان منطقه‌سینده اولان کارخانه‌لردن بیر قسمی غرامت عنوانی ایله سووت اتفاقینا ویریلمه‌لی و هابئله آلمانیادا بویوك ئولچی‌ده ضد نازی تصفیه عمله گلمه‌لی ایدی.

حالبوکی آنگلو ساکسونلار عملده توره‌تدیکلری اشکال‌لار اثرینده بو قرارین اجراسیندان ممانعت ایتمیشلر آلمانیانی عملی اولاراق ایکی منطقه‌یه آییرمیشلار غرامت مسئله‌سینده لازمی کارخانه‌لری تحویل ویرمکدن اباایدیر و ئوز منطقه‌لرینده بوتون نازی‌لری ایش باشیندا ساخلامیشلاردر.

باشقا طرفدن آلمانیانی نظامی جهتدن خلع سلاح ایتمك خصوصنداکی «پوتسدام» معاهده‌سینین قرارینی دا آنگلوساکسون‌لار اجرایه قویماقدان بویون قاچیرماقدادرلار.

حالبوکی سووت اتفاقی ناحیه‌سینده بوتون بو قرارلار عمل مرحله‌سینه قویولموشدر.

بوندان علاوه آلمانیانین گله‌جکی حقینده ده ٤ بویوك دولت نظرلری آراسیندا اختلاف نظر موجوددر.

انگلیز آلمانیانی «بیر مارق»دان اول اولدیغی کیمی بیر «فدراسیون» حالینا گتیرمك و بعلاوه بعضی آلمانیا ناحیه‌لرینی انگلیز امپراطورلیغینا باغلاماق فکرینده‌درلر انگلیزلر «رور» ناحیه‌سینی ده عملده ئوز قونترول لاری آلتیندا ساخلاماق آرزوسینده‌درلار.

فرانسیزلار «رور» ناحیه‌سینین بین‌المللی لشدیگی و «سار» منطقه‌سینین دائمی اولاراق فرانسایا ویریلدیگی تقدیرده بیر مرکزی آلمانیا حکومتی قورولماسی و صلح معاهده‌سی امضالانماسی ایله موافقت ایده‌جکلرینی ایره‌لی سورمکده‌درلر.

آمریقان لار ایسه آلمانیانی موثر وجهیله سلاحدان تجرید ایتمك و نازی لردن تمیزله مك ایچون ٤٠ ایل لیك بیر اشغال پلانی تکلیف ایدیرلر.

بئله لیکله اوزون زمان اوروپادا عسکر ساخلاماقلا بو منطقه ایشلرینده ایسته دیکلری کیمی دخالت ایتمگی و لازم اولدوغی تقدیرده آلمانیادان بیر عسکری پایگاه کیمی استفاده ایتمك ایسته‌ییرلر.

سووت اتفاقی طرفیندن ایندیه قدر آلمانیا حقینده بیر صریح پلان ابراز ایدیلمه‌دیکی حالدا، سووه‌تلرین هم انگلیز و آمریقان پلانلاری ایله جدیتله مخالف اولدیقلاری آشکار ایدیلمیشدر.

هر حالدا ۱۰ گون صونرا نیویورقدا توپلاناجاق اولان دورت وزیرلر قونفرانسی بو مسئله نی آیدینلاشدیرماغا یاردیم ایده‌جکدر.

آذربایجانا دوز یون ...

۱ نجی صفحه‌دن بقیه

گله‌جك سعادت و مدنیتیمیز اونون اوستینده قورولاجاقدر. بورادا مقصدیمیز آوروپالیلارین (غرامر) دیدیك‌لری (صرف ـ نحو) یازماق دگل فقط عزیز گنجلریمیز ایله دیلیمیزی ممکن اولدیغی قدر دوزگون یازماق ایچون مختصرجه مصاحبه ایتمکدر. دنیاده بوتون ملتلرین دانیشدیقلاری سوزلر یعنی آغیزدان چیخان هر سوز، هر بیر کلمه اوچ جوردن‌ـ اوچ قسم‌دن خارج دگیل، ۱ ـ اسمدر ۲ ـ فعل‌در. ۳ ـ حرف یعنی آد ـ ایش ـ (شکیلجی). مثلا (من مدرسه‌یه گئدیرم). (من) آددر، (مدرسه) آددر، (یه) حرف‌در، (گیدیرم) فعل‌در، ایش‌در.

باشقا بیر مثال داها: (آذربایجان دموقرات فرقه‌سی دیلیمیزی آزاد ایتدی.) (آذربایجان). دموقرات) و (فرقه) اسم‌درلر (سی) حرف، (دیل) اسم، (یمیز) حرف، (ی) حرف، (آزاد) اسم، و (ایتدی) فعل‌در.

اسم فقط آدی آنلادار و تك‌لیکده استعمال اولوناندا، دانیشیلاندا، دییله‌نده اوندان معنی آنلاشیلار مثلا: (من) (مدرسه)(آذربایجان‌وو..الخ (فعل ـ ایش): اودا (اسم) کیمی دییله‌نده معنی ویره‌ر: (گیده‌رم) کیمی. لاکین (اسم) ایله (فعلی) ن بیر فرقی واردر: (فعل) کلمه‌سیندن، چوخ باشقا کلمه‌لر آیریلار اما (اسم) دن هیچ بیر کلمه آیریلماز مثلا (مدرسه) کلمه سیندن هیچ باشقا بیر کلمه آیریلماز. اما (فعلی) ی یعنی (ایش)ی (ائله‌مگی) آنلادان کلمه لرین هاموسینین مشتقاتی یعنی دگیشیك‌لیکلری واردر مثلا: (گیدیرم) فعل‌در بو کلمه‌نین کوکی‌ریشه‌سی یعنی مصدری (گیتمك) در، بونین و بوتون فعل‌لرین مشتقاتی یعنی منظم قول بوداغلاری واردر مثلا: (گیدیرم) (گیدیرسن) (گیدیر) (گیده‌جاغام)(گیتدی)(گیده‌ن)(گیتمیش) الخ.

(حرف) یا (شکیلچی) ده اودر که، تك‌لیکده معناسی اولماز اسمین یا فعلین اولینده یاخود آخرینده‌اولار، کلمه لری، کلامی، جمله‌لری بیر‌ـ بیرینه یاپیشدیرارلار. اسم ایله فعل بیر پالتارین اوز ـ آستارینا بنزه‌رلر، شکیلچی‌لر ایسه اونلارین تیکیشی منزله‌سینده‌درلر تیکیش اولمازسا، پالتار (شکیلچی)لر اولمازسا کلام اولماز. مثلا: قاباقداکی مثال‌لاردا، (من مدرسه‌یه گیدیرم). (مدرسه) نین آخرینده اولان (یه) حرفی اولمازسا معنی آنلاشیلماز.

هر بیر کلمه و هر بیر کلام‌دا حروفات‌دان تشکیل تاپارلار. حروفات‌دا ایکی‌جوردر. سس‌سیز یعنی لال‌حروفات وسسلی حروفات.

بیزیم دیلیمیزین سس‌سیز حروفاتی (۲۳) در، سسلی‌حروفاتی‌دا (۹) در. سس سیز حروفاتیمیز بونلاردر:

ب. پ. ت. ج. چ. هـ. خ. د. ر. ز. ژ. س. ش. غ. ف. ق. ك. گ. ل. م. ن. و. ی.

سووت اتفاقی ایله ...

اول صفحه‌دن بقیه

۵ـ معلملر سه‌قیاسی

معلملریمیزی سووت خلقلرینین الده ایتدیگی بویوك علمی و ادبی نائلیتلری و دنیا مدنیتی ایله تانیش ایتمك مقصدی ایله همین سه‌قسیا معلملریمیزین آرزو و ایسته‌کلرینه اویغون اولاراق تشکیل ایدیلمیشدر.

بو سه‌قسیا معلملر ایچون چوق مهم علمی و ادبی یغنجاقلار دوزه‌لده‌ره‌ك معلملریمیزی بیلیك سویه‌سینین آرتماسیندا اولدوقجا بویوك ایشلر گورموشدر.

دفعه‌لرله ریاضیات، فزیق، شیمی، ادبی و تاریخ علملری حقینده اطرافلی ولازملی محاضره‌لر تشکیل ایدیلمیشدر.

بو سه‌قسیالاردان علاوه دوقورلار ایچونده خصوصی علمی صحبتلر آپاریلمیشدر.

جمعیت طرفیندن روس و آذربایجان خلقلرینین گورکملی سیمالارینی خلقمیزه تانیتماق مقصدیله بیر چوق کتابلار نشر ایدیلمیشدر.

او کتابلاردان: «حیران خانم» «صائب تبریزی» «ماقسیم‌غورکی» «ره‌پین» «سووت آذربایجانی» «۲۵ بهار» و دیگرلرینی گوسترمك اولار.

جمعیتین نشریه‌سی اولان «شفق» مجله‌سینی آیریجا قید ایتمك لازمدر. بو مجله علمی، اجتماعی و ادبی بیر مجله اولماقلا آذربایجان و ایران‌دا چوق بویوك شهرت قازانمیشدر.

آذربایجان مدنی علاقه ساخلایان جمعیت تك تبریز شهرینده دگیل آذربایجانین بیر چوق شهرلرینده (اورومیه، مراغه، خوی، مرند، اردبیل، میانه و غیره) ئوز شعبه‌لرینی یاراتمیشدر که او شعبه‌لرده بویوك موفقیت‌لر قازانمیشلار.

میانه ده اولان جمعیت طرفیندن بیر نئچه آی بوندان قاباق «وطن» آدلی بیر مجله دخی نشر ایدیلمشدر.

بونلار هاموسی آذربایجان مدنی علاقه جمعیتینین آذربایجان خلقی ایچون نه قدر بویوك اهمیته مالك اولدیغنی آیدینجاسینا ثبوت ایدیر.

بو ایل مهر آیینین ۲۵ نده آذربایجان مدنی علاقه جمعیتی هیئتینین بیرایل مدتینده گوردیگی ایشلر حقینده مروضه‌سی وصونرا ینی هیئت سئچگی‌لری باشلاناجاقدر.

ایندی جمعیتین عضولرینین قارشیسندا بویوك و مهم مسئله‌لر دورموشدر، اودا بوندان عبارتدر که، جمعیتین هیئت سئچگیلری‌زمانی هیئت عضولیگینه شهریمیزین ان وطنپرور ترقی خواه ضیالیلاریندان سئچه جکلر.

ایندی‌مدنی علاقه جمعیتینین‌قارشیسیندا دوران مسئله‌لرداها مهم‌در.

چونکه دنیانی قورخوبا سالان فاشیزم آرادان گیتدیکدن صونرا دنیاده آزادلیق قوه‌لری گونی گوندن آرتماقدادر. مظلوم خلقلر که‌عصرلردن بری ظلم. اشکنجه آلتیندا اینله‌ییردیلر ئونلاردا، آزادلیق اوغروندا ارتجاعی و استعماری قوه‌لرله کسکین مبارزه آپارماقدادر.

شبهه‌سیز که‌آزادلیق هریئرده‌غالب گله‌جك دنیا علم و مدنیته دوغری گیتمکده‌در.

اودرکه مدنی علاقه جمعیتی نین وظیفه‌سی خلقمزی دنیامدنیتی وخصوصا قونشوموز سووت اتفاقینین خارقه‌لر یاراتدیغی علم و مدنیتی ایله داها یاخیندان تانیش‌ایتمکدن و آذربایجان خلقینین گورکملی سیمالارینی بوتون دنیایه تانیتماقدان عبارتدر.

ایندیه‌قدر بویوك نائلیتلر الده ایدن مدنی علاقه‌جمعیتی‌نی سئچگیلردن صونرا داهادا آرتیق ایشله‌ییب وینی موفقیتلره نائل اولماسی شبهه‌سیزدر.

یاشاسین سووت خلقلری ایله ایران خلقلری آراسیندا اولان‌دائمی و سارسلماز دوستلوق! وار اولسون ایکی ئولکه آراسیندا اولان‌مدنی علاقه جمعیتی!

قورتاردی

تبریز شهرینده لوله‌کشی لیك

۱ نجی صفحه‌دن بقیه

مین جور کثافت‌لر، همین بو سولاردا بویولاندان صونرا بو سولار الهالدا انبارلارا دولاردی. بو سولارین ایچینده اولان سودان آغیر شبار انباردا نه‌که چوکوب اما گوزه گورونمین مین جور ناخوشلیق میقروب لاری خلق ایچون خوراك اولاردی.

آنبار سولارینین ایچینده اولان قرمزی و آغ قورت‌لاردان جلوگیرلیك ایتمك ایچون بر چوخ ایولرده انبار شیرینین آغزینا تنظیف باغلاردیلار بونلارین هاموسینی گیچندن صونرا همین قورتلر ومین جور کثافت‌لر ایله دولی اولان سوئی اله گتیرمك‌ایچون انسان مین‌جوره چتین‌لیك‌اره قاتلاشمالی‌ایدی. بلدیه‌یه مراجعه ائله، آقای میراب‌ایله گوروش، ئوز گه‌نین نوبه‌سیندن سوء استفاده ایله، قونشوایله ساواش، آزان گلسین، اونارشوت ویر، عصبانی اول، آرواد اوشاقین سوگولسین و یوزلرجه بو کیمی پیس ایش لر.

من ایشیتمیشم گئچن دوره‌لرده داخی بیروئت او دیل پهلوان‌لاری‌دا همین سو مسئله‌سینی گوتورقوی ائله‌میشدیلر. اما ۲٤ایل ئوزحکمرانلیق دوره‌لرینده هنوز وقتلری چاتمامیشدی گورسینلر که، بو خصوصدا مرکزه گوندریلن پیشنهادلاری سلسله‌مراتب ایله ئوز یئرینه یئتیشیب یا یوخ؟

بو جماعتین، بو خلقین صحتینی تامین ایدن بو خیرلی و مقدس‌مسئله‌یه یعنی لوله کشلیگه مرکزده اگلشن آغالار اجازه‌بویورورلار یوخسایوخ؟ اونلار هرشیئی بیلیب و یاخشی‌دا دوشونوردیلر! اونلار ایسته‌میردیلر آذربایجان آباد اولسون آذربایجان ملتی صحت بدنه و سالم عقله مالك اولسون، اولا اونلار ئوزلرین بو خلقدن و بو ملتدن بیلمیردیلر، ثانیا بو ملتین ترقی و تعالیسی اونلارین ضررینه‌ایدی! اودور که او ایگیرمی ایل دورهٔ مشعشع ده تبریزه و تمام آذربایجانا تهرانین بیرده‌نه قصرینه قویولان مخارج قویولمادی.

ملی حکومتیمیز قورولاندان بویانا ۱۰ آیین ایچینده آذربایجاندا اولونان اصلاحاته درست نظر ایدنده آدام او وقت آنلاییر که بو ۲۰ ایلده آذربایجان نه کیمی بویوك خیانت لره هدف اولموش و ئولکه‌میز نه کیمی خائنانه اللر ایله اداره اولونورمیش. توف! توف! لعنت‌لر اولسون او خیانت کارلارا! حکومت‌ملی‌نین بو اون آیدا ایله‌دیگی اصلاحاتی رضاخان حکومتینین ۲۰ ایل ده ایله‌مدیگی اصلاحات و ایتدیگی خیانت‌لر ایله مقایسه ایدنده آدام تازا‌ـ تازا آنلاییر که، بو اوزون مدتده خارجی استعمارچیلارین بی‌رحمانه سیاست لرینین اقتضاسنه گوره‌زواله محکوم ایمیش. آجانم! اون آیدا بو قدر اصلاحات: ۲۰ ایلده‌ایسه او قدر خیانت بوناندیمك‌اولار؟ آدام‌بورکین قاباغینا قویوب‌بیرآز فکرلشنده گیچمش حکومتین گوردیگی ایشلری ایله‌دیگی خیانت لری عمدی اولاراق خلقین صحتینه معارفینه یاخیلمادیغی بیرجنائی فیلم کیمی آدامین گوزی ئونیندن گیچمکده‌در.

همین فاجعه‌نین بویوك قهرمانی اولان رضاخانین مرتکب اولدیغی جنایت‌لره شاهد اولور یازیق‌ایرانلی ده‌ده گورمه‌میشدی ائله‌بلیردی که، شاهقولی‌ده‌بیر ده‌ده‌در. باری‌خلقیمیزین ایچیندن چیخیب وخلقیمزین تمام‌احتیاجلارینا واقف‌اولان مقدس آذربایجان دموقرات فرقه‌سی گئچمش دوره‌لرین عوضینده گونده بیر اصلاحات، گونده بیر ینی‌لیك، گونده بیر خیرلی‌ایش‌ایله خلقیمیزین یوره‌گینه سرین‌سو سپمکده‌در. بیله‌که جمعه گونی تبریز شهرینین‌لوله کشلیك منبعی نین اولنجی داشی‌آذربایجان دموقرات‌فرقه‌سینین حرمتلی‌صدری آقای پیشه‌وری‌نین الی‌ایله بویوك بیر جمعیتین آلقیشلاری و نظامی موزیقاسینین ترنم‌لری‌آراسیندا یئکریه ده قویولدی. دیمك اولار که آز بیرزماندا خلقیمیزین یاخاسی او قورتلی آنبارسولاریندان قورتاریب جماعتیمیزین صحتی کاملا تامین اولوناجاقدر.

اعلان

سووت اتفاقیله مدنی علاقه ساخلایان جمعیتین آذربایجان مرکزی شعبه‌سینین مهر آیینین ۲۵ نده پنجشنبه گونی ساعت ٦ دا ینی انتخاباتی گئچریله جکدر. انتخاباتدا اشتراك ایتمك ایچون‌ورودیه قارتی ویریله جکدر اودرکه بوتون محترم عضولردن خواهش‌اولونور عضولیك حقلرینی ویریب ورودیه قارتی آلسینلار.

جمعیتین اداره هیئتی

٦ گون طهراندا

اول صفحه‌دن بقیه

عادلانه و رحمسیزبیر صورتده قضاوت اولونسین.

بو، بوتون جوانلارین، مترقی نسلین ان مقدس ایده‌آلیدر.

توده جوانلاریندا سارسیلماز بیر حرارت گوزه چارپیر. اونلار کارخانه لرده ایشله‌ییر، یا مدرسه لرده تحصیل ایدیرلر صه‌ده ئوزبوش‌وقتلرینی حزبده فعالیت ایتمکله گئچیریرلر.

جوانلار طرفیندن نشر اولونان دیواروزنامه‌لری‌فوق‌العاده انترساندر. هابئله جوانلارین اورغانی اولان «رزم» روزنامه‌سی جوانلارین واسطه‌سی ایله یازیلیر.

جوانلار هاموسی آذربایجان دموقرات جوانلارینا قارشی صمیمی بیر علاقه بسله‌ییرلر.

جوانلار تشکیلاتینین رهبرلری اولان آقای منصور ـ باقری و مهندس شرمینی فوق‌العاده بیر علاقه ایله آذربایجان دموقرات جوانلارینین تشکیلاتی باره سینده بیزدن خبر دوتوردیلار.

اونلارین‌هدفلری آزادلیق اوغروندا مبارزه و آرزولاری بوتون آزادیخواهلارین موفقیت لریندن عبارتدر.

جوانلاردا اولان بویوك روح یوکسکلیگی و هابئله اونلارین سارسیلماز ایمانلارینی گوردیگیم کیمی قید ایتمك مجبوریتینده اولدیغیمدان منده، اونلارا نسبت ده‌رین تقدیس حسی اویانمیشدر.

اخطار